

Mikä edunvalvontavaltuutus on?

Edunvalvontavaltuutuksella henkilö voi itse etukäteen järjestää asioidensa hoidon sen varalta, että hän myöhemmin tulee kykenemättömäksi hoitamaan asioitaan esimerkiksi sairauden tai heikentyneen terveydentilan vuoksi.

"Miten haluaisin asioitani hoidettavan, jos sairastun vakavasti tai jos kykyäni tehdä päätöksiä heikkenee vanhana?" on kysymys, jota yhä useampi pohtii etukäteen. Marraskuussa 2007 voimaan tullut edunvalvontavaltuutusta koskeva laki antaa aikaisempaa paremmat keinot varautua hyvissä ajoin etukäteen mahdolliseen toimintakyvyn heikkenemiseen. Tekemällä edunvalvontavaltuutuksen ihminen voi varmistaa, että mahdollisen toimintakyvyttömyyden kohdatessa hänen asioitaan hoitaa hänen itse valitsemansa uskottu henkilö.

Laki edunvalvontavaltuutuksesta (648/2007) löytyy internetistä osoitteesta <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070648>

Lisätietoja: Maistraatit, oikeusaputoimistot ja asianajajat

Miten edunvalvontavaltuutus tehdään?

Edunvalvontavaltuutus tehdään kirjallisesti testamentin tapaan. Edunvalvontavaltuutusta koskevassa valtakirjassa valtuuttaja nimeää valtuutetun, joka on suostunut tehtävään, sekä määrittelee asiat, jotka valtuutus kattaa. Hän voi oikeuttaa valtuuttamansa henkilön huolehtimaan omaisuutensa hoidosta ja muista taloudellisista asioistaan sekä, niin halutessaan, häntä itseään koskevista asioista, kuten terveyden- ja sairaanhoidosta.

Kahden esteettömän todistajan on oltava samanaikaisesti läsnä, kun valtuuttaja allekirjoittaa valtakirjan tai tunnustaa siinä olevan allekirjoituksensa. Tämän jälkeen todistajien on todistettava valtakirja allekirjoituksillaan. Lähiomainen ei voi toimia todistajana. Allekirjoitettu valtakirja luovutetaan valtuutetun haltuun tai siitä ilmoitetaan muutoin valtuutetulle.

Valtakirjan laatimisessa voi olla hyvä pyytää oikeudellista apua oikeusaputoimistosta tai asianajajalta. Valtakirjan voi luonnollisesti myös peruuttaa tai sitä voi muuttaa.

Milloin edunvalvontavaltuutus tulee voimaan?

Siinä tapauksessa, että valtuutuksen antanut henkilö ei kykene enää hoitamaan asioitaan esimerkiksi sairauden vuoksi, valtuutettu voi pyytää maistraattia vahvistamaan valtuutuksen. Valtuutetun tulee esittää maistraatille alkuperäinen valtakirja sekä lääkärinlausunto tai vastaava, joka todistaa, että valtuutuksen antanut henkilö on tullut kyvyttömäksi hoitamaan asioita, joita valtuutus koskee. Valtuutus tulee voimaan, kun maistraatti on vahvistanut sen.

Miten valtuutettua valvotaan?

Maistraatti valvoo valtuutetun toimintaa erityisesti taloudellisissa asioissa. Kun valtuutetun tehtävä alkaa, hänen pitää antaa maistraatille luettelo niistä päämiehen varoista ja veloista, joita valtuutus

oikeuttaa hänet hoitamaan. Jos maistraatti myöhemmin pyytää, valtuutetun tulee antaa selvitys talouteen liittyvien asioiden hoitamisesta.

Valtuutuksen antanut henkilö voi vaikuttaa valvonnan laajuuteen. Antamassaan valtakirjassa hän voi esimerkiksi määrätä, että valvonnassa sovelletaan holhoustoimilain säännöksiä, jotka velvoittavat valtuutetun antamaan maistraatille määräajoin selvityksen talouteen liittyvien asioiden hoitamisesta.

Mistä asioista edunvalvontavaltakirjassa täytyy määrätä?

Edunvalvontavaltuutusta varten kirjoitettavasta valtakirjasta tulee ilmetä ainakin seuraavat tiedot:

1. valtuuttamistarkoitus
2. asiat, joissa valtuutettu oikeutetaan edustamaan valtuuttajaa
3. valtuuttaja ja valtuutettu sekä
4. maininta, jonka mukaan valtuutus tulee voimaan siinä tapauksessa, että valtuuttaja tulee sairauden, henkisen toiminnan häiriintymisen, heikentyneen terveydentilan tai muun vastaavan syyn vuoksi kykenemättömäksi huolehtimaan asioistaan.

Laki edunvalvontavaltuutuksesta (648/2007) 6 §

Edunvalvontavaltuutuksen tekemällä voit etukäteen huolehtia siitä, että toinen hoitaa taloudellisia ja muita asioitasi tulevaisuudessa, jos oma toimintakykysi jostain syystä heikkenee. Edunvalvontavaltuutus voi tuntua kaukaiselta asialta, mutta se on järkevää ennakointia tulevaisuuden varalle.

<http://www.oikeus.fi/fi/index/esitteet/edunvalvontavaltuutus.html>